

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Éves: negyedévre 3 kor. — egész évre 12 kor.
Féléves: negyedévre 5 kor. — egész évre 20 kor.

Felelős szerkesztő: Kiadó laptulajdonos:

Rudnyánszky Gyula. László József.

Egyesszám ára 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Csapó-utca. — Telefon 275.

A liga.

— augusztus 29.

(gr.) A székesfőváros utcáin röpiratokat osztogattak. Aki az iratot nem tekintette üzleti reklámnak, a melyeket szintén az utcákon nyomnak boldognak, boldogtalannak a markába, az a nyomtatványt elolvasta. A zavaros sorok átbetűzője arról értesült, hogy itt *liga* alakult az általános titkos választói-jog érdekében. Tessék a ligához csatlakozni, a jelentkezők részére kész ürlepőt csatoltak a röpirathoz. Az egész úgy nem pártkérdés, „a jelenlegi parlament nem lévén a nemzet millióinak igaz képviselője: nélkülözi azt a **politikai erőt**, melylyel a nemzet jogos követeléseinek úgy nemzeti, mint gazdasági és kulturális tereken érvényt tudna szerezni. Ezzel szemben az **általános titkos választójog alapján megválasztott parlament** rövid idő alatt meg fogja valósítani mindezeket az égető feladatokat, mert ez a parlament a mai Magyarország dolgos népmillióinak gazdasági és kulturális erejéből fogja meríteni törhetetlen erejét.“

Igazán nem érdemes a nyomtatvánnyal foglalkoznunk. Ezt a nótát, hazafias frázisok nélkül ugyan, de értetőbben énekeltek el nekünk, Bokányiék. Ha megis foglalkozunk vele, különösen mi, *debreceniek*, az nem a mozzanat komolysága miatt történik, hanem azért, mert bennünket közelebről érdeklő neveket találunk a liga névsorában.

Aláírták Szabolcska Mihály és János Zoltán, ev. ref. lelkész urak, érző lelkű poéták. Ezen poétai jóhiszeműségüknek tudjuk be, hogy ezzel a röpirattal magukat becsapatták. Ily kiváló hírnévnek örvendő urak nem szorultak arra, hogy nevüket utcai reklámnak használják fel, oly röpiratokon, amelyeknek kinyomatása, terjesztése fölöttük különben is homály látszik borongani.

Aláírta Benedek János, Hajduböszörmény költői babérokban sem szégyény, tevékeny és kissé heves vérmérsékletű képviselője, a ki nagy zavarba jönne, ha a hazátlan szociálisták által szorongatott kerületének választói kutatni kezdenék a nemzeti és a nemzetközi törekvések közti különbséget.

Lám, olyan felvilágosult a hajduböszörményi nép, hogy általános és titkos szavazás nélkül is ilyen derék képviselőt tudott választani!

Tanárok is irták alá a röpiratot, melyben hazafias szövegek vannak ugyan, de a hazafias szempontok (a magyar állameszme hűségének, a magyarul való írásnak és olvasásnak a szavazójog alapfeltételül való kikötése) benne teljesen hiányzanak. Az Istentagadás és hazátlan világpolgárság két legfőbb hirdetője, Pikler és Salgó tanárok mellett találjuk Jászi Viktor, a debreceni jogakadémia tanárának nevét. Aggodalommal telnek el a debreceni ifjúság szellemerek vallásos és hazafias fejlesztése felett, ha nem tudnók, hogy az sokkal szilárdabb alapon nyugszik a többi kitűnő tanár bölcsesége és az ifjak kifogástalan érzülete folytán, minthogy azt Jászi Viktor tanár megrendíthetné. Az ő mentségül az ifjabb tudósoknál különben is megbocsátható feltűnési ösztön szolgáljon.

Nekünk, magyar hazafiaknak csakis oly kiterjesztése kell a választói-jognak, a mely a magyarság tulsúlyát és a keresztény tanokon alapuló társadalmi rendet föl nem billenti, meg nem bénítja. (Ez utóbbi tételt Jászi ur is aláírhatja, mert hiszen nagy hírű keresztény főiskolának a tudós tanára.) A hazai nemzetiségek ellenséges érzületű része, a nemzetközi szociálisták, a bevándorlott elemek és a magyarságnak félrevezethető elemei (mert ilyenekre fájdalom! számítanunk kell) összejátszása nekünk a liga által hirdett korlátlan általános és titkos szavazójoggal szemben ilyen kezességeket nem nyújt. A magyar elemnek különben is igen-igen nagy hányada már az, a mely Amerikában gyakorolja mindenféle szavazójogát!

„Az általános titkos választói-jog alapján megválasztott parlament“re bizná a liga „nemzeti szabadságunk, anyagi, szellemi boldogulásunk kivívását. Ime, a röpiratnak ezen részeiből mutatható ki vagy a lóláb, vagy a kibocsátók zavaros gondolkodása. A többség addig más kérdésekkel nem foglalkozhatik, míg a **nemzeti szabadság**

alapfeltételeit, így a katonaság magyar szellemét győzelemre nem juttatja. Hogy képzelet tehát a *liga* a maga szájaize szerint megválasztott parlamentet? A többség háta mögött, tehát törvénytelen uton, pátésszel elrendelt általános szavazójog alapján is bele menne a választásba? Ez hazaárulás volna, az ilyen reformba igaz magyar ember nem mehetne bele. Önök nem hisznek az egyesült ellenzékben, a mely szavát eddig nem szegte meg. Csak akkor hinnének annak, ha nemzeti küzdelmeit a választói-jog kedvéért félbeszakítaná, tehát szószegővé válnék! Hisznek Kristóffyknak, a ki a nép jogait csorbító szabadelpártból bukkanat elő és nem hisznek az ellenzék vezéreinek, a kikben pedig van elég tisztesség arra nézve, hogy a népnek tett ígéreteikért helyt álljanak.

Van az egész ligáskodásnak egy nagyon *csunya*, sőt nagyon *gyanus* pontja is. Ezt a ligát vagy három hónap *mulva* kellett volna piacra szállítani, vagy három hónappal *ezelőtt*. Három hónap *mulva*, a mikor már kiviláglik, hogy a többség kivivhatja-e, amit zászlajára irt. Hiszen néhány hónapig már csak elvárhatnak a mozgalom leghevesebb bajnokai is. Ha pedig három hónappal *előbb* lép elő, akkor nem előzi meg akciójukat *Kristóffy* urnak gyalázatos föllépése, ki a suba alatt szűrte össze a levét a hazátlan szociálistákkal, nem annyira a **nemzeti szabadság** kivívására, hanem ennek éppen megzavarása és megbénítása végett.

Igen rosszul tetszettek tehát megválasztani a föllépés idejét, mert *most* úgy látszik, hogy nem annyira ideális törekvések megvalósításával, mint egy törvénytelen kormány hazafiatlan merényleteinek, álcázott támogatásával van dolgunk.

Hisszük és tudjuk, hogy az aláírók egy részét (kivált a poétákat) rajongó ideálisták és jóhiszeműség vezette, a midőn nevüket prédára dobták, hanem a többiek, azok veszedelmes emberek, kik a nemzetnek nem hasznot, hanem kárt okoznak.

Sirolin

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól mint hathatós szert tüdőbetegségeknél, légszervek hurutos bajainál, úgymint idült bronchitis, számarhurut és különösen lábadozóknál influenza után ajánlatik. Eme házivágyat és tesztet, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megzűnteti az éjjeli izzadást. — Kellomen szaga jó és miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszer-árakban üvegenként 4 — kor-ért kapható. Figyeljünk, hogy minden üveg alatti cédgellel legyen ellátva.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Gyógyszeri gyár Basel (Svájc)

Politikai hírek.

— **Tarkovich nyugdíjaztatása.** Mint a Budapesti Tudósító értesül, hogy a hivatalos lap egyik legközelebbi száma közölni fogja a Tarkovich József miniszterelnökségi államtitkár nyugdíjaztatásáról és az Osztrák-Magyar Bank alkormányzójává való kinevezéséről, nemkülönben Márfy Albin dr. pénzügyminiszteri miniszteri tanácsosnak miniszterelnökségi államtitkárrá való kinevezéséről szóló lefelőbb elhatározást. Tarkovich József több heti üdülésre elutazott.

— **Ujabb megsemmisítés.** Bács-Bihar megye törvényhatósági bizottságának július 17-én tartott közgyűlésében az adók és ujoncok megtagadását kimondó határozatát a belügyminiszter tegnap érkezett leiratában megsemmisítette. A terjedelmes megokolás kiemeli, hogy az adók tényleges behajtásáról és az ujoncok tényleges kiállításáról nincs szó. Ily rendeletet a kormány ki nem adott. A polgárok jogosultak az adót önként fizetni és katonának önként beállani és a megye határozata a polgárok ezt a jogát sérti. A községek a törvény értelmében a befolyt adókat beszedni kötelesek. Az alispán a belügyminiszter leiratát külön összehívandó rendkívüli közgyűlés elé fogja terjeszteni.

A nagy válság.

— augusztus 29.

Mialatt Fejérváry báró és sajtója úgy viselkednek, mintha egyéb céljuk sem lenne, mint az, hogy pökhendi és kihívó nyilatkozataikkal forradalmi kitérőkre ingereljék a nemzetet, addig másfelől a béke szelleme lengedeznek felénk. Egyik estilap jelentése szerint ugyanis — a mint nekünk táviratilag jelentik — Lukács László, volt pénzügyminiszter csakugyan tárgyalni fog az egyesült ellenzékkel, sőt kész tervet terjesztene a vezérbizottság elé, még pedig nem is elkésve, hanem már a jövő hét elején.

Nem tudjuk ezt a hírt összeegyeztetni a Fejérváry báró kardesortetésével. Az ő fenyegetései, a nemzetközi szociálisták felajánlása jelentheti azt is, hogy — együ-

gyü kápláros fogással — a nemzetet megatarják puhítani a Lukács-féle étlap olfogatására, de jelentheti azt is, hogy a törvénytelenség lovagjaikat utólrta a régi bécsi átok: az udvar éppen akkor ad tul rajtok, a mikor azt hitték, hogy a legbiztosabban ültek a nyeregben. Hej de furcsa alakokká roppannának akkor a Tiszák és gárdisták, a kik éppen arra alapították reményeiket, hogy a király nem enged a többségnek és így reájok, a lesipuskásokra kerülhet a sor!

Egyelőre azonban nem tudunk semmi biztosat, mert csak is egyszerű újsághir fekszik előttük. Lám, milyen vérmes Veres László, a kereskedelmi ügyvivő! A székelysegítés ügyében összehívott értekezleten tartott megnyitó beszédében elősorolta, hogy mi mindent tervez a kormány akkorára, a mikor az ország rendes állapota már helyreállt. Imé, Veres László azt hiszi, hogy mikor azok a rendes állapotok helyreállnak akkor ő még miniszter lesz! A legújabb hírek szerint nem mondanak le sem Fejérváry, sem a többi ügyvivő. Szeptember 15-én a kormány megjelenik a Házban, megteszi előterjesztéseit és várja a jó szerencsét. El is hisszük, hogy nem mondanak le, míg egy két jó üzletecskét nem jutatnak azoknak, a kiknek erre fáj a foguk. De hajh, szeptember 15-ike nem esik fölötte messze november 18-ától!

A vasárnapot különben a szociálisták fülelték le a magok számára. Ötvenhét városban és környékén rendeztek népbolondító gyűléseket az általános, titkos választó jog, tulajdonképpen a Kristóffy politikája mellett. A kormányt támogatja a nemzetiségi szociálisták és románok az általános választói jog mellett foglalnak állást. A szerb radikálisok lapja a „Zastava” napok óta hirdeti, hogy a szerbeknek nem kell az általános választói jog, nem pedig azért, mert ez is a magyarságnak válik javára. A kik tehát a választási jog általánosítása révén a nemzetiségi mumustól féltek, im olvassák el a szerb radikálisok elmékedését és be fogják látni, hogy a nemzetiségi veszedelemről nincs mit tartanunk.

Imé, a régi bécsi politika kedves ismétlődése: a nemzetiségek föllázítása a nemzet ellen. Nem ijedünk meg senkitől, le fogjuk győzni akár bécsi, akár magyarországi ellenségeinket, mert nekünk van igazunk.

A politikai élet kezd élni. Ma érkezik Budapestre Kossuth Ferenc a szövetség ellenzék elnöke, a ki három hetet töltött Karlsbadban. Bécsből távirják, hogy Bánffy Dezső báró ma reggel Budapestre odaérkezett. — Kossuth Ferenc fürdőhasználat után az este Karlsbadból ideérkezett és a Magy. kir. szállóban vett lakást. Beszéli, hogy Lukács László Karlsbadban Kossuthal, Bécsben Bánffyval értekezett volna, csak hogy ezeket a híreket nem erősítik meg.

A jog és pénzügyi bizottság ülése.

— aug. 28.

Debrecen város jog és pénzügyi bizottsága tegnap délután kezdte meg két napra tényleges üléseit. Az ülésen Körner Adolf tanácsnok elnököt, kivüle jelen voltak Kovács József polgármester, Aczél Géza főmérnök, Varga Károly tb. tanácsnok, Roncsik Lajos főszámvivő, Simonffy Imre, Márk Endre, dr. Dóczy Emil, Szilágyi Imre, dr. Tüdös János stb. bizottsági tagok.

Az ülés négy órakor kezdődött meg és az első tárgy özv. Steinfeld Mihályné v. láposi bérlőné kérelme volt, hogy a bérlésen emelt gazdasági épületeket a város vegye át.

A bizottság e tárgyban azt javasolja közgyűlésnek, hogy a tanács értekezlet meg az épületeket s tegyen előterjesztést.

Győr vármegye átira ot intézett a törvényhatóságokhoz a szárazság következtében elengedendő adókra nézve. Az átiratot a győriek a képviselőházhoz intézik, hogy ne csak a földbirtokosok, de a bérlők is részesüljenek a kedvezményben. A bizottság dr. Dóczy Emil javaslata alapján hasonló feliratot intéz az országgyűléshez, hogy már azt idén léptessék ezt életbe s ne csak a szánté-

A jó Elsie.

— Irta: Bernhard Jolles. —

„Drága angyalom, ma négy órakor váralak Goethe utca 11., földszint. Artur.”

Már vagy huszszor átfutotta Elsie asszony e pár sort, most vagy huszonegyedszer olvassa, tehát „Goethe utca 11., földszint.” A jó Artur mily óvatos, már ismét egy más lakás. Már a harmadik, felesztendéi ismeretségünk óta.

Elsie asszony esenget.

Anna, egy üde, csinos szobaleány, belép és kérdi mit kíván urasszonya.

— Anna, a kabátomat, kalapomat és esernyőmet. Ha a tanár ur előbb jön haza, mint én, mondja meg, hogy bementem a városba vásárolni valamit.

Anna némán meghajlik, jelöl, hogy megértette urnőjét. Felsegítette urnőjére a kabátot és sűrű fátyolt kötött urnője arca elé.

— Hozok egy kocsit, nagyságos asszonyom; borús idő van és azt hiszem eső lesz.

Elsie asszony igenlőleg bólint.

— Csak hamar... hamar!

Azután lemegy és vár míg a leány megjött a kocsival. Izgatottan jár föl s alá a ház előtt, felpillant a szomszéd templom órájára, melyen a mutató már majdnem négyre jár. Négykor várja Artur és Artur türelmetlen, nem szereti a pontatlanságot.

Végre! Vár míg a leány eltűnt a ka-

puban, aztán halkán és hirtelen mondja a kocsisnak:

— Goethe utca és Bérkocsi-utca sarok.

Az óvatosság mindig célszerű. Azután a tizenegyes szám nincs messze a saroktól. A fáradt gebe lassan indul meg. A kocsiban fojtó a levegő, az ég ólomzürke, szinte fekete. Minden percben kitörhet a zivatar. Elsie asszony hátradől a kocsipárnáján. Olyan ideges, olyan sajátságos izgatott ma, mintha először készülné tilosba lépni, pedig ez az először már oly megszire van, mint az egész örökkévalóság.

Körülbelül egy év előtt ismerkedett meg vele. Színházban, társaságban, maga sem tudja már hol?

Jobban tetszett neki, mert vidámabb volt, mint körülbelül husz esztendővel idősebb férje. Elsie asszony szerette a vidámságot, azután mulattatta az is, hogy az ő neve is Artur, mint a tanár uré. Babonás volt és elhitette magát azzal, hogy a sors úgy kívánja, azután a többi magától jött. Nem tanakodott sokat magában és elvégre is...

Hát tehetett ő róla, hogy a tanár urhoz ment feleségül, hisz nem is engedték, hogy tanácsot kérjen szívtől. Jó leány volt, igent mondott, mert félt attól, hogy vén leány marad. És a tanár ur nem is volt rossz párti; vagyos volt, tekintélyes állásu. Barátnői irigyelték is ezért a pártiért. Hogy pedig nem szerette az urát? Édes istenem, a szerelmet nem lehet ráparancsolni senkire. Szeretett valaki mást, őt, az ő Ar-

turját. És most hozzá hajtattott s öt perc múlva meg fogja ölelhetni az ő Arturját.

De miért ilyen ideges és nyugtalan épp ma? Félnie kell talán, hogy kiderül a titok. Hiszen senkisémet sejtetheti. Hisz oly pontosan el tudta mondani, hogy mily fontos dolga akadt a városban. Csak a sógornője, férjének legidősebb nővére, alapítványi hölgy, komoly, méltóságos ábrázattal, az szokott néha bizalmatlankodni. Elsie asszonynak finom érzéke volt az ilyesmi iránt, mindjárt észrevette. De ejh, mit tudhat a sógornő, sokkal óvatosabb volt. Eh, a vihartól ilyen ideges talán! A kocsit megáll.

— Már itt vagyunk?

Igen, a Goethe és Bérkocsi-utca sarkán. A kocsis elképedve néz az előkelő utasra, kitől három márkát kapott ilyen rövid utért.

Elsie asszony lesütött szemekkel hirtelen elhaladt néhány ismerős mellett. Senki sem ismerte meg.

Tizenegyes szám. Tétován áll meg. Ismét ez az érthetetlen félelem. Szinte összeszorítja torkát és mily sötét lett. A messzeségből halkán dörögni kezd.

Hirtelen elszántsággal emeli fel karját, hogy csengessen, de hirtelen feltárl a kapu és előtte áll Artur!

— Láttalak kiesikém. Tíz perc óta álltam az ablaknál, féltem, hogy hiába váratok. Hála istennek csak hogy itt vagy!

— Ó, Artur, úgy félek, nem tudom miért, — csak ennyit tudott mondani.

— Ismét idegeskedsz szegény kis Elsie! Nem majd elmulik. Hogy tetszik az én a mi kis új lakásunk?

föld, hanem a legelő után is engedték el az adó.

Kardos László nagykereskedőnek a városi szállító címet és a város címerének használatát évi 20 koronáért megengedni javasolják.

Az építési bizottság betérjesztette a külterületi építkezésekre vonatkozó szabályrendeletet. A jog és pénzügyi bizottság a javaslatot alapos bírálat alá vette s elhatározta, hogy miután az nem felel meg a kívánalysoknak, felhívja a tanácsot újabb szabályrendelet tervezetnek betérjesztésére.

Tordaaranyos vármegye a pénzügyigazgatóságok mellé rendelt számvevőségek szétosztása, Pestvármegye és Nógrádmegye az alkotmány védelmére hozott határozatukat pártolás céljából közölték Debrecennel. A javaslatokat hasonló szellemű felirattal támogatja a törvényhatóság.

A körkemencei téglagyártásra újabb 100 korona megszavazását indítványozza a bizottság.

Zombor város azon kérelmét, hogy József kir. herceg szobrára adakozzon a város, nem javasolja a bizottság, mert a legmagyarabb főhercegnek az ország szívében is szobrot készülnék állítani ehhez fog hozzájárulni.

Szatmármegye azon megkereső átiratát, hogy a házosztály mentesség tartamát az országgyűlés kiterjessze, a bizottság pártolólág terjeszti a közgyűlés elé.

A Tiszavidéki mezőgazdák szövetségébe belép a város. Tíz üzletjegyet jegyez 1000 kor. értékben.

A hordáripár gyakorlása tárgyában alkotott szabályrendeletre nézve leérkezett miniszteri leiratot a bizottság tudomásul venni javasolja. Ugyancsak köszönettel veszi tudomásul a debreceni siketnémák javára tett 20 ezer koronás alapítványról szóló alapító oklevelet is.

Melocco Péter nagyiparos azon kérelme fölött, hogy a város ipartelep céljaira 2000 négyszögöl területet engedjen át mérsékelt árért, a bizottság határozatot nem hozott, hanem felszólítja Meloccot, hogy jelentse be

a tanácsnak, hogy miféle ipartelep létesítésére kéri a földterületet.

A tárgysorozat többi pontját a ma kedden megtartandó ülésen tárgyalja a bizottság. A tegnapi ülés 7 óra felé ért véget.

Egyház és iskola.

Az új iskolai év küszöbén.

Tudnivalók a debreceni tanintézetekről.

A debreceni tanintézetek igazgatóságaitól a következő értesítéseket kaptuk az 1905-6. iskolai év megkezdésére vonatkozólag:

A debreceni ev. ref. egyház leánynevelő intézetében az 1905-6. d. isk. évre a beiratások aug. 30-tól szept. hó 4-ig esz közölhetők napenként d. e. 9 órától 12 ig, d. u. 3 órától 5 ig. Beiratások alkalmával kötelesek fizetni: az elemi és gyakorló iskolába járók az első félévre tanítási díjat 10 koronát, iskolai szükségletekre 10 koronát, nyugdíj illetményül 30 fillért, összesen 20 kor. 30 fillért; a felsőbb leányiskola I-IV. osztályába felvettek első félévre tanítási díjat 20 koronát, iskolai szükségletekre 10 koronát, nyugdíj illeték címén 7 koronát, összesen 37 koronát; a felsőbb leányiskola V-VI. d. s. a tanítónőképző I-IV. osztályába iratkozó növendékek első félévre tanítási díjat 30 koronát, iskolai szükségletekre 10 koronát, nyugdíjilletéket 7 koronát, összesen 47 koronát. Beiratásuk alkalmával azok, kik most jönnek iskolába, vagy a múlt isk. éven más tanintézetben tanultak, kötelesek előmutatni keresztlevelüket, vagy születési bizonyítványukat, avagy az anyakönyvi kivonat, 12 éves korukig oltási igazolványukat, 12 éven felüliek újraoltási bizonyítványukat s ha iskolába jártak, az 1904-5. évről iskolai bizonyítványukat, akik itt jártak iskolába, azok iskolai s újraoltási bizonyítványukat mutatják be. Szept. hó 5-én javító, 6-án pótló, 7-én felvételi, 8-án írásbeli magán, 9-én szóbeli magánvizsgálatok tartatnak; 11-én az iskolai év nyitják meg. A bentlakó növendékek szept. 1-től részesülnek ellátásban s nevelő gondozásban. Az elemi és gyakorló iskolában szept. 4-től kezdődőleg a délelőtti órákban megkezdik a tanítónők osztályaik rendezését. Az igazgatóság.

*

Az ev. ref. elemi iskolában a beiratás szeptember hó 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 és 8-ik napjain d. e. 8-11-ig, délután 3-5 ig az iskolakötelezettek leendő tanítóinál történik. Minden növendék, ki a múlt iskolai évben helybeli ev. ref. elemi iskolába járt, szeptember 1-én reggel 8 órakor kereszteleési jeggyel és himnlöltési bizonyítvánnyal jelentkezék azon tanteremben, melyben a múlt iskolai évben tanult. Vidékről vagy helybeli más elemi iskolából jelentkezők fentebbi bizonyítványokon kívül iskolai bizonyítványukat is tartoznak felmutatni. Beiratás alkalmával — az egyházi árvák kivételével — minden növendék egy korona tisztogatási díjat és 30 fillér nyugdíjilleték a tanító kezéhez és nyugtájára kifizetni köteles. Az évet megnyitó istenítisztelet szeptember hó 5-én délelőtt 8 órakor a nagytemplomban és kistemplomban tartatik meg. Az ev. ref. iskolaszék.

*

A Svetits intézetben szeptember 1-2. napján — reggel 8 órától, délután 3 órától — lesznek a felvételi, javító és magánvizsgálatok. Szeptember hó 4., 5., 6. napján — csak reggel 9-12 óráig — lesznek a beiratások. Az első két napon csak kath. vall. növendékeket veszünk fel, kivéve azon más vallású növendékeket, kik már intézetünkbe jártak. Minden iskola számára a törvényesen előírt kor és előképzettség megkívántatik az utóbbi esetleg felvételi vizsgálat által lehet pótolni. A továbbképző-tanfolyamba csak igen korlátolt számban veszünk fel a jövő tanévre növendékeket első sorban volt növendékeinket, miért is saját érdekükben kérjük, hogy idejekorán jelentkezzenek. A beiratások alkalmával előre fizetni kell a beiratási díjat, mely alól senkinek sem adatik fölmentés. A beiratási díj az elemi iskolában 2 kor., a polgári iskolában 4 kor., a tanítóképző intézetben 10 kor. Azonfelül a beiratás alkalmával minden növendék tartozik fizetni két koronát bizonyítvány, értesítő, könyvtári díj stb. fejében. A tanítóképző első tanfolyamában az új tanterv szerint történik a tanítás a jövő évben, miért is az I. tanfolyamba beiratkozni szándékozó növendékeket előre figyelmeztetjük, hogy a tankönyveket csak az új tankönyvjegyzék megjelenése után szerezzék be. Szeptember hó 7-én lesz az ünnepélyes Veni Sancte utána rendes tanítás.

Elsie nagy, kimeredt szemmel néz körül a gazdagon berendezett szalonban. Néz, de nem lát, szinte azt hiszi, hogy elájul.

— De édesem, mi ez? Olyan különös vagy ma. Csak nem vagy beteg! Akarsz egy pohár vörös bort? De legalább vedd le a kabátod, nyáron meleg van idebenn.

Elsie asszony még mindig nem mond semmit.

Egyre erősebb mennydörgések hallatszanak. Olyan sötét van a szalonban, hogy alig lehet megkülömböztetni az egyes tárgyakat.

Artur levonja kabátját, leveszi kalapját és Elsie asszony mindezt mozdulatlanul hagyja, mint egy kis gyerek.

— De édes kis Elsiem, térj magadhoz, mi történt?

Artur térdére akarja vonni, e pillanatban erős villámfény csap a szobába, utána hatalmas dörgés reszketette meg a szoba falait.

Elsie asszony ideges sikoltással bontja ki magát Artur karjaiból.

— Bocsáss el Artur, mennem kell, nem bírom ki tovább.

— Csak nem ebben az időben! Zuhog az eső.

Elsie asszony egy szót sem felel, hirtelen felöltözik, se bucsu, se gyengéd bucsuszókat, az ajtó hirtelen becsapódik mögötte.

Kinn áll az utcán, az eső arcába csapód. Folyton dörög.

Kocsit! Sehöl egy kocsit. Elsie asszony futva rohan át a néptelen

utcaikon. Minden lépte után felröccsen a víz a járdáról. A folytonos esőtől bőrig ázik. Nem törődik semmivel, csak előre... előre.

Egy rendőr, a ki maga is felesapván köpenyén gallérját, s egy ház kapujába vult meg, fejét rázza.

— Kezében van az ernyő és nem nyitja ki. Nyilván kiméli.

Végre otthon van. Mint egy örült akkorát ránt a csengőn. Anna, a csinos szobalány nyit ajtót.

— Az istenért nagyságos asszony, a tanár ur szinte oda van az ijedtségtől. Azt hiszi valami történt a nagyságos asszonnyal.

Elsie asszony egy szót sem szól, azzal szobájába tántorog és kimerülten dől a szofára. Az erei úgy lüktetnek, mintha megpatnani akarnának a lázban.

A tanár ur és Anna szobaleány levetkőztetik és ágyba teszik.

— Gyorsan, Anna, orvosért! — Jöjjön rögtön.

A tanár ur annyira izgatott, hogy maga sem tudja mi történt. Az ő szegény Elsiejének ilyen időben is dolga akadt a városban. No most bizonyára beteg lesz.

Az orvos magasfokú ideglázat konstatait és szigorú kímélést rendel el. — Mindenki a beteg körül sürgölgdik, még a méltóságos arcu alapítványi hölgy is.

Az aggodva várt krízis eljött, két orvost hívtak konziliumra. Mindketten elégedett mosollyal léptek ki a beteg szobájából.

— Nos, uraim?

— Meg van mentve; gratulálunk tanár ur!

— Hála istennek!

Az alapítványi hölgy félrevonja fivérét.

— Artur, meg kell mondanom, a mi már régen nyomja a lelketem. Bocsáss meg, én Elsiedet hűtlennek hittem. Azt hittem, azt véltem, hogy megcsal.

A tanár ur felháborodottan készül fel-pattanni, de az alapítványi hölgy közbevág.

— De édes kis tanárkám, ne kívánj semmiféle felvilágosítást. Képtelen, alaptalan, ostoba hizalmatlanság volt részemről, semmi egyéb.

— És mi változta meg hirtelen eny-nyire felfogásodat?

— Lásd Artur, minden asszony alakoskodhatik, hisz minden asszony színésznőnek születik, de lázban és mikor az orvosok elaltatják, megszűnik az alakoskodás.

— Nos, nem értelek.

— Nos, hát mikor tegnap éjjel Elsie mellett virrasztottam, a legnagyobb lázban volt, — az alapítványi hölgy zokogni kezd — akkor mindig csak utánnad kíváncszott, csak téged emlegetett, az ő egyetlen, drága Arturját! A jó Elsie.

A tanár ur arcán boldog, diadalmas mosoly jelenik meg. — A meghatottság pár-könyvesepet is sajtolt ki szemeiből.

— Szívesen megbocsátok neked, mert magad is látod, hogy mennyire nem volt igazad, de azért el fogom mondani az én édes, jó Elsienek.

Tollhegyen.

Karcolatok.

— aug. 29.

Báró Fejérváry Géza furcsán kezel bennünket.

Ugy látszik, nem csupán civil bagász-
nak, hitvány kutyáknak tart, de hátulgom-
ból ruhájú dedósok csapatjának nézi a kép-
viselőket.

Törvényjavaslatokat nyújtott be, aztán
— hogy ne tárgyalhassák azokat — elő-
rántotta zsebéből az elnapoló kéziratot.

Az ilyen agyalágyult ember, a ki arra
sem gondol, hogy az ő politikai makkhe-
tésére az ellenfél makkással felelhet, annál
veszélytelenebb, minél inkább — fenyege-
tődik!

*

Történik, hogy a pincében nevelt kis
kutyákat akkor bocsátják ki először a nap-
világra, mikor éppen jégeső esik. A kutyák
előbb jól megugatják a gorombán koppanó
golyóbisokát, de mikor látják, hogy a dolog-
nak már fele sem tréfa, visszasietnek a pin-
cébe. Sokáig nem lehet őket elősalogatni,
mert azt hiszik, hogy az élet csupa jégeső-
ből áll.

Ilyen pincési logikával vannak ellátva
azok a félnék magyarok is, kik a mostani
válság kellemetlenségeitől megijedve, meg-
hátrálnak, elbujnak és nem látják be, hogy
nincs olyan jégeső, a melyet szivárvány ne
követne. Legyen a nemzet bátor, tartsa maga
fölé az alkotmány pajzsát s látni fogja, hogy
„még a jég is visszapattog róla!”

*

Láng Lajos nem akar miniszterelnökös-
kedni. Atyja porcellánnal kereskedett. A ke-
gyelmes ur tudhatja, hogy a politikai jóhír-
név az a porcellán, melynél nincs törékenyebb
portékája a világon.

NAPI HIREK.

Nemzet és király.

— augusztus 29.

I.

Megy a nemzet, a hűséges magyar nem-
zet és kéressel állít ősz királya elé:

— Urunk! Mi megadtuk mindenhá,
ami a tiéd; add meg végre te is, ami a
miénk.

És az ősz király azt mondja: *Soha!*

Eddig azt hittük, hogy csak Bécs mond
nemet s annak magyarországi fiókja, a
szabadelpárt mond nemet, most látjuk,
most tudjuk, hogy ezt eszeleksi a ki-
rály is...

Hire jött, hogy Fejérváry Karlsbadban
találkozni akart Kossuth Ferencsel, hogy
újabb alapon tárgyaljon a kibontakozásról.
Az új, kedvezőbb békeponthozat be is mu-
tatta a királynak, aki azonban *nem fogadta
el azokat.*

Ime, tehát ő is azt mondja: *Soha!*

II.

Jón a király, az ősz magyar király
és kéressel állít a hűséges magyar nem-
zet elé:

— Népem! Pénzre és katonára volna
szükségem. Kérlek: add meg.

És, óh lássatok csodát, ez a nép azt
mondja ez egyszer: *nem.*

Jön azonban Kristóffy, a nemzetközi
belügyminiszter és sorra, szorgalmasan sem-
misíti meg a vármegegyés s a városok rebel-
lis határozatait. Ma itt, holnap ott csap le
nemzetközi kedvében. Már is több várme-

gyének semmisítette meg azt a határozatát,
melyben az adót és újoncot megtagadja.
Sebaj! A papiros sok mindent elbir, de
azért pénzt és katonát még sem kap a ke-
gyelmes ur, de más sem.

Mert ugyan miért ne mondhatnók mi
is egyszer, hogy: *nem.*

Debreceni percc.

— augusztus 29.

Az angolok fogadtatásában megint a szokott
hibába estünk. Magunkat mutattuk meg nekik, nem
pedig a német. Angliában éppen olyan kecses vá-
rosi tisztviselők és királyi tanácsosok vannak, mint
Magyarországon, de első minőségű tőzsgyökeres és
muskotály-civis már csak Debrecenben akad. —
Ezekből nem láttak mákszemnyit sem, csupa áleg-
európaerekl volt találkozásuk. Könyörülünk meg
jövőre külföldi vendégeinken, és mutassuk be nekik
az e r e d e t i Magyarországot!

Egyes angol társaságok bejárták az üzleteket,
keresvén magyar különlegességeket. Egy angol delnő
például ostor nyelet vett és ostort. Ez pedig minden
egyéb, csak nem magyar specialitás.

Jövőre — ha külföldi vendégeket kapunk —
szólítsuk fel az iparos és kereskedő világot magyar
különlegességek felmutatására. A városháza folyo-
sóján egy kis gyűjteményt (kulacsot, butykost, mé-
zeskalácsot, darutollas kalapot, szűrt, gubát, eredeti
tájképes levelezőlapokat, sarkantyut, formásabb bot-
kat stb.) amelyből aztán kedvük szerint vásárolhat-
nának. Ételet se angol konyhát adjunk nekik, de
szerepeljenek az étlapon magyar ételek is. — Nem
tulfűszerezőtten és tulságos zsirosan jól fogna az
esni a nyugati gyomornak is.

Mert a külföld nem önmagát, hanem a ma-
gyarosat keresi Magyarországon!

A kormány és a nemzet.

— aug. 29.

Épöly különös, mint mulatságos dolgot
eresztett szélnek tegnapelőtt a császári ügy-
vezetőség félhivatalosa. Azt t. i., hogy mi-
után „meddő és céltalan vállalkozás volna”
a kormány részéről „a koalícióval való újabb
tárgyalás”, nagyobb sikerrel kecsegtet az a
törékvés, hogy a kormány „a koalíció ki-
kapcsolásával” a nemzet és királya között
munkálja a megegyezést.

Az első kérdés, mely ezzel kapcsolatban
felmerül, önkéntelenül is az, hogy tulajdon-
képen mi a különbség a nemzet és a ko-
alíció között? És bármennyire is rosszul
essék is a t. ügyvezető kormánynak, a vá-
lasz erre nem lehet más, mint az, hogy:
semmi! Semmi különbség a koalíció és a
nemzet között nincs, mert a nemzetet az or-
szággyűlés képviseli, az országgyűlés töb-
bsége tehát a nemzeti akarat kifejezője.

Miféle nemzet tehát az, melylyel a kor-
mány érintkezésbe akar lépni? Hol van az
az ország, melyről a félhivatalos szól?

A magyar nemzettel a kormány már
érintkezett 1905. július hó 1 én, midőn a
vezérlő tábornok nagy urnak kijelentették a
koalíció vezé emberei, hogy a magyar ve-
zényleti nyelv megadása nélkül a többség
nem veszi át, nem veheti át a kormányzást.
Azok a vezéremberek akkor a nemzetet kép-
viselték és a nemzet teljesen magáévá tette
az eljárásokat.

Ha a császári ügyvezetőség valami új
vagy más nemzettel akar most tárgyalni,
ám tegye meg. A magyar nemzettel ugyan
nem fog érintkezésbe lépni a koalíció kikap-
csolásával, mert a nemzet alatt józan fogal-
mak szerint nem lehet mást érteni, mint a
többségben lévő pártszövetséget, a koalíciót.

Emlékezzék csak vissza a kormány Ti-
sza István grófnak a szabadelpvű pártra vég-
zetessé vált mondására, mely így hangzott,

hogy: „*ítéljen a nemzet!*”. A nemzet itélt.
A nemzet óriási többsége a szövetségelt el-
lenzékbe helyezte bizalmát, és úgy döntött,
hogy a jövőben hazafias szellemben kormá-
nyoztassanak a magyar szent korona országai.
Micsoda tudatlanság vagy szándékos
félmagyarítás kell ahhoz, most egyszerre
megkülönbözteti egymástól a nemzet és az
azt képviselő országgyűlési többséget?

Teketetlen kapkodás ez már csak fű-
höz-fához, mely azonban nem óvja meg a
koronát attól, hogy mégis majd csak meg-
kelljen hajolnia a nemzet akarata előtt; nem
menti meg az alkotmányellenes kormányt
attól, hogy az ország törvényes ellenállása
megsemmisítse a császári kirendeltséget.

Hiába főzték ki tehát nagy bölesen és
Ischiben ezt a kikapcsolási tervet. A magyar
nemzet tudja, hogy kire bizta a dolgát és
nem ragad rá egy könnyen Fejérváryék
mézes madzagjára!

— **A magyar ifjuság utazása.** Bu-
dapestről írják: A magyar ifjuság küldött-
sége tegnap délben indult el dr. Zsembery
István, a magyar osztály elnökének vezeté-
sével a liegei kongresszusra. Lukács György
kultuszminiszter a következő levelet intézte
Zsemberyhez: Tiszelt Elnök ur! Örömmel
értesítem arról, hogy a liegei nemzetközi
diák-kongresszuson a magyar ifjuság küldöt-
tsége is részt vesz, a melyet ön, mint a
magyar osztály elnöke fog vezetni. Szívvel
üdvözlöm a hazai ifjuság lelkes képviselő-
jét és biztos vagyok benne, hogy a világ
különböző nemzetének ifjusága körében a
magyar ifjuság ez alkalommal is olyan he-
lyet fog kivívni, a mely méltó lesz az ezer
éves magyar állam multjára és hagyomá-
nyaira. Remélem, hogy a kongresszus ta-
nácskozmányai során a magyar ifjak a szö-
vegség nemes céljainak megvalósítására fog-
ják latbavetni szellemi erőiket és hogy el-
járásukban a testvéri szeretet elve lesz irány-
adójuk. Bizton hiszem azonban azt is, hogy
netalán való megtámadtatás esetén, a ma-
gyar nemzeti egység és a magyar állam-
eszmé erélyes védelmét honfiai kötelessé-
güknek fogják ismerni. Fogadja Elnök ur
és a küldöttség legszívélyesebb üdvözlétem
kifejezését. Lukács s. k.

— **Állandó hőség.** Közönségünk, kike-
t a sors a nyár folyama alatt Debrecenhez
szegedett, csakugyan kivette részét az állandó
hőségéből. — Évek hosszú sora mult el, de
nem emlékezünk ilyen folytonos, állandó
hőségre. A mi eső egyszer kétszer előfordult,
az még csak a port sem verte el. Megkell
nézni kertünk virágait, hogy összehervadtak,
zsugorodtak a nap folyton perzselő heve slatt.
Ha kimegyünk a nagyerdőre, ott térdig jár-
hatunk a lehullott falevelben s a fák közt
terjengő bódító meleg csak álmosná s majd-
nem beteggő teszi az embert. A kutak vize
alászállott, sok helyen végkép kiveszett, s a
hol van is, ez nem pótolhatja a növényzetnél
az ég csatornáinak áldást hozó csepjeit. —
Halljuk, hogy egyes vidékeken legalább néha
néha nagyobb esőzések is vannak, csak a mi
vidékünket kerületi, maholnap végkép ki-
szárad erdő, mező, nagy nyomoruságot s
pusztítást okozva mindenfelé. Bár csak meg-
erednének már a vizek, égből a földre hullva,
mely után ember s állat egyformán epedezik.

— **A költségelőirányzat közszem-
lére tétele.** Debrecen városának tanácsa a
következő értesítést teszi közzé: Debrecen szab-
kir. város tanácsa közhírré teszi, hogy a város
házipénztárának és az általa kezelt különféle
alap pénztáraknak 1906 ik évre egybeállított
költségelőirányzata — a város számvívői hi-
vatalánál mai naptól kezdődő 15 napi köz-
szemlére kitétetett.

Ezen körülményről a város adózó la-
kossága oly felhívással értesítettik, hogy ezen
költségelőirányzati munkát — számvívői

hivatalnál — hivatalos órák alatt megtekinthető és az ellen irányuló esetleges észrevételek — irásban — a törvényhatósági közgyűlést megelőző 5 nappal — a városi tanácshoz beadhatók. Kelt Debrecen szab. kir. város Tanácsnak 1905. évi augusztus hó 25-én tartott üléséből. A városi tanács.

— **A szünidő vége.** Közeledik a szünidők vége, lassan haza szállingóznak a város lakosai hős, nyári tartózkodási helyeikről. A hivatalnok, kinek tüdejét az iroda folyton szállongó pora lepi be, ismét elfoglalja asztalát s görnyedve nap nap mellett robotol s végzi az örökösön egyforma munkát. Fájó szívvel mond bucsut a nyári szünidőnek a tanuló, ki otthon, a szülei házában édes semmi tevéssel, ábrándozva kergette egymás után a nyár forró napjait. Még egyszer körül tekint a tájon, felnéz a kéklő hegyekre, a falu tornyára, felkeresi még egyszer ismerőseit, tudja, ha a városba jön, mily sok kötelesség s munka vár rá. Igen, még benne vagyunk a nyárban, a nap még erősen perzsel, de a napok már rövidebbek. Még egy néhány nap csupán s közeleg az ősz, az igazi idény, mely tettere hív s bátorságot önt belénk. Örüljünk neki tehát teljes szívvel.

— **Ülések az ipartestületnél.** A debreceni iparosoknak két szakosztálya, a fodrászok és asztalosok tartottak tegnap délután ülést az ipartestületnél. Az ülésen a folyó ügyeken kívül néhány érdekeiket előmozdító intézkedéseket hoztak.

— **Tűzveszély a temetőben.** Rémes látványosságnak volt tegnap színeheje a Dobozi temető. A nagy szárazság következtében elfonnyadt gyep ismeretlen okból meggyuladt s a tűz mintegy 60 négyszögöl méternyi területen elterjedt. A holtak birodalma valóságos tüztenger volt. A sirok, a fejfák mind tüzet fogtak, sőt még a temető mentén lévő akácok is égtek. A pavillon laktanyából délután 4 órakor telefonon jelentették tűzveszélynek, a honnét nagy apparátussal azonnal kivonultak a tüzoltók s mintegy órai erős munka után sikerült a tüzet elfojtani. A tüz keletkezésének oka valószínűleg az, hogy valaki égő gyufát dobott el a száraz fűbe, a mely lángot fogott.

— **Az angolok.** Tegnap reggel folytatták angol vendégeink látogatásaikat. A Stern féle kefégyárt tekintették meg, a hova Oláh Károly kulturtanácsnok vezetése alatt a kis vasut külön vonatan utaztak ki. A nagyszerű ipartelep megtekintése után a gyártulajdonos, ki élénk üzleti összeköttetésben van Angliával, megvendégelte a látogatókat. A kefégyárból egyesek a Margitfürdőt és az István gőzmalomot nézték meg. Tizenegy óra után aztán az állomásra mentek ki s a körösmezei személyvonattal Mármaroszigetre utaztak. Az állomáson Kovács József polgármester Oláh Károly és Csiky Lajos is megjelentek és szívélyesen elbucuztak. A parronon összeverődött közönség lelkesen megéljenozte az elutazókat, akik kenedőlobogtatással és hangos „hurrah” „hurrah” Debrecen” kiáltással viszonzták az üdvözlést.

— **Baromfi kiállítás Szatmárt.** A szatmárvármegyei gazdasági egyesület szeptember 24 és 27-dike közt nagyszabású fajbaromfi kiállítást rendez a megye székhelyén, Szatmárt. A kiállításon való részvételre felkérték Hajdúvármegye gazdáit is, majd a bíráló bizottságba a hajdúvármegyei törvényhatósági bizottság három helyet kapott. — Hajdúvármegyei gazdasági egyesület külön jutalmat is fog kitűzni, hogy a hasznos kiállítás sikerét emelje.

— **A Sárvány betörés tettesei.** A múlt héten történt vakmerő betörés tetteseit a nyomozó hatóságnak mindeddig nem si-

került kézrekeríteni, de már a személyazonosságukat sikerült megtudni. Egyik helyi lap tegnap megírta, hogy a betörőket elfogták, ezzel szemben a rendőrségről arról értesülünk, hogy a tettesek még nem kerültek hurokra, de az illetők kilétét Rostás István és 20 éves Ferenc nevű fia, továbbá Nagy János kóbor cigányok személyében sikerült kipuhatolni. Mind a három veszedelmes gonosztevő Rostás rablásért és betörésért már több ízben büntetve volt. A Sárvány féle betörés éjjelen Rostásék a téglavető tájékán tartózkodtak s ott két hitelt érdemlő tanu valamása szerint valami lopott dolgon osztozkodtak. A vályogvetőtől indulhattak az újabb betörés elkövetésére. A tanuk leírása teljesen rájuk illik s Bodnár csendőrőrmester, a ki ez ügyben a vidéken nyomozott megtudta, hogy a rablók elhagyták Hajdúmegye területét. Az utolsó nyomok a járságba vezetnek. A rendőrség most ez alapon a járságmegyei csendőrségeket kereste meg, hogy Rostásékat letartóztassák.

— **Zsófi lopott.** Zsófi Tiszapolgáron pinérleány volt. Suhajda János koresmárosnál hordta az asztalra a bort meg a zidavizet és mulatatta a vendégeket. Zsófinak a vezetőnek neve Kovács. Szőke az angyal és elég eleven. Némi kis külömbözete támadt a gazdájával és ezért szépen ott hagyta a vídamság tanyáját. Azonban nem jött el üres kézzel. 60 koronát lopott el Suhajdától, a kinek feljelentésére a csendőrség a debreceni rendőrséghez fordult táviratilag, hogy tartóztassa le. A rendőrség, feltéve, hogy Zsófi Debrecenbe jön, megtette a szívélyes fogadtatásra az előkészületeket.

— **Összeesett a vonatonál.** Izgalmas jelenet folyt le tegnap az állomáson. Ács László debreceni lakatos segéd az egyik vicinális vonattal érkezett meg tegnap délben. Mikor a vonatról leszállott, s a kimenethez tartott, a perronon hirtelen összeesett. Eszméletlenül szállították be a kórházba, a hol az orvosok megállapították, hogy tifuszban szenved.

— **Halál az állomáson.** Vasárnap, mint megírtuk, Nagy Sándor gépész össze-rogyott és meghalt a vonaton. A holttestét a kórházba szállították, a hol tegnap felboncolták. Az orvosok megállapították, hogy Nagy halálát szívszélhűdés okozta.

— **Utonálló cigányok.** Debrecen környékének közbiztonsági állapotai is sok kívánni valót hagynak fenn: különösen a vándorcigányok garázdálkodása kezd fenyegető arányokat ölteni. Nádudvari leveleznök értesít a következőkről: Szatmári Imre, bárándi lókereskedő e napokban a bárándi vásárra látogatott el. Lovat nem vehetett, ezért gyalogosan bandukolt hazafelé. Kabát elhagyva, néhány dülön tul haladva, két erős cigány toppant elébe s fára húzott fokussal ütlegelni kezdte. Ambár Szatmári erősen védte magát, fejét beszakították, testét kékre veték, mivel pedig segítségért kiáltott, a másik cigány a száját tömte be Szatmárynak. Erre Szatmáry még egyszer összeszedte erejét és torokon ragadta a másik cigányt, úgy, hogy ez el is alélt. Erre a másik cigány feldühödött s a szárában már kettő tört fokussal még hevesebben ütötte a megtámadottat. Szatmári — bár sebei erősen véreztek — elkapta ellenfele ütőeszközét és újabb birokra kelt vele. A verékedés azzal végződött, hogy Szatmáry mégis csak legyűrte másik ellenfelét is és ki nem engedte a kezei közül, a míg a kabai csendőrségnek át nem szolgáltatta. — Csakhogy a birkózás alatt magához tért a másik cigány. Felkapta Szatmárynak már szétszört pénzét és elszaladt. Szatmárynak szerencsére csak 1 frt. 80 kr. pénze esett ki, a többi jó helyen volt a felső zsebében és megmaradt. Így érkezett Nádudvarra a megtámadott ember. Most súlyos betegen fekszik, a csendőrség pedig kutatja a megugrott cigányt.

— **Arany Bika mulató.** Az orfeumra nézve közeledik a záróra. A közönség úgy látszik igyekszik felhasználni a néhány napot, melyen még az orfeumot látogathatja. Carmellini vendégszereplését, tekintve a nagy sikert, az orfeum igazgatója meghosszabbította. Új mutatványain a közönség rendkívül sokat mulat. Grünau Poldi naponta jobban tetszik, tréfás kuplált mindenfelé dudolják. Virág Izsó, kit a közönség szintén meleg rokonszenvvel fogad f. hó 31-én csütörtökön tartja jutalom és bucsu előadását. Előre láthatólag az ünnepélyes előadáson szép és nagy közönség lesz, miután a jegyek már most fogynak. A jutalom és bucsuelőadás a tagok új repertoirt hoznak, mely estének nagy érdekességet kölcsönöz.

— **Lopás.** Zoller Gyula egyeki lakos panaszt emelt a csendőrségen, hogy tőle 24 koronát elloptak. A csendőrség a tolvajokat kinyomozta Trunpel József és Ficsur József ottani lakosok személyében.

— **Egy jelenet az életből.** Szegény vak ember megy el feleségétől, gyermekes-től a városházára. Bekopogtat az egyik tanácsoshoz, betérnek hozzá és a vak ember eladja kérelmét, hogy az egykor rendszeres járt, de elmaradt városi segélyt legyen szíves közbenjárásával feljuttítani. A tanácsos fölveszi a jegyzőkönyvet, azalatt a vak ember letelepedik egy székre a felére. Másikra a kis fiu, anyja pedig mint a szegények szenvedő, de esüggedetlen nemtője áll mellettük. Egy csoport, melyet mintha festő rendezett volna. A vak ember halvány arca és nagy sapadt koponyája bevilágítja az egész szobát. A vak ember beszéde igen aiázatos, minden a hármán igen alázatosak: mintha bocsánato: kérnének a világtól, hogy ők egyáltalán vannak... De mikor vége szakad a tárgyalásnak, föláll a vak ember, zsebéből pedig koppanva esik a földre valami. A világtalan ember elfeledkezik egy pillanatra, hogy az alázatosság az ő szerepe a világ előtt és hogy most nincs odahaza:

— Jani! — szól fiának hangosan — Jani! Vedd föl a pipaszáram!

x **LETZTER JÓZSEF** fényképezési, festészeti és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44. dr. Ujjfalussy-ház. Állandó fényképek kiállítás a műterem kapubejárásánál levő káprakutban.

x **Tankönyvek** kiváló erős tábla, leccérna fűzéssel jutányos árban köttetnek Antalffy Ferenc könyvkötészetében, Piac-u. 31. a., a városházzal szemben.

Az **Arany Bika** kávéházában minden este cigányzene.

A tudomány ellen.

Bacillusok contra-gyülése Debrecenben.

— augusztus 28.

Koma-bacillus (mint korelnök): Az értekezletet ezennel megnyitottuk nyilvánítom. Fölkérem a tisztelt gyülekezetet, hogy tartásák gyülést az azon az állandó komoly színvonalon, amely eddig is méltán járt nyomdokunkban. Értekezletünk tárgya állásfoglalás lesz a tudományyal szemben. Vörheny előadó tagtárs uré a ssó.

Vörheny Mór: A tudomány hosszú idők óta elősködik belőlünk s mégis, ha forgatjuk a történelem lapjait, arra a tapasztalatra jutunk, hogy páriái vagyunk a társadalomnak.

Dr. Diphteria Aladár: Igaz! Pedig helyet foglalhatunk minden művelt család asztalán.

Vörheny Mór: Mondom, csak páriák vagyunk s a mi irtásunk körül telik el a tudósok minden igyezete.

Gümö kórus: Helyesen beszél!

Tuberkulus: (gunyosan fölkacag): Ez kóstál nekem egy nevetést. Én és rokonságom azoktunk elbánni, akik üldöznek. Nyáron, mikor a feleségemet saját üdülésre

nyaralni küldöm, egyszerűen belefekszem a főorvos tüdejébe és ott szórakozom.

Hepty k. a.: Mit lehet ott szórakozni?

Tuberkulus: Hintázok, teniszt játszókat a sejtisasszonyokkal.

Hepty k. a.: Ismerem azokat a lányokat. A nagyobbik csinos, de két ballába van.

Hasi Hagymáz: (a pocakját veri, most ébredt föl álmából): Szavazni, szavazni!

Neura Szténia k. a.: Mi lelte Hasi urat? Ki beszél itt szavazásról? Azt se tudja miről van szó.

Hasi Hagymáz (mielőtt tovább alszik): Se baj majd felkelt a bacillus koma.

Elnök (csenget): Tessék az elnökkel szemben tisztességes hangot használni, én nem vagyok amolyan szórend szerinti komália senkinek.

Para Lizi: Helyes, tiszteljük az aggkört.

Elnök: Az eszmecseréből nyilván elég volt már, kérek határozati javaslatokat!

Egyhangulag megállapodnak az alábbi pontokban:

1.) A bacilusok egyeteme kimondja, hogy a szemet szemért elvet átviszi a gyakorlati életbe.

2.) Fiatal, de tehetségtelen orvosokat ösztöndíjjal tüntet ki.

3.) A vidéki városokban levő tenyésztőtelepeket, tekintettel a hatóságok több alkalommal tapasztalt barátságos és kitüntető magatartására, — kibővítik.

4.) A felülvizsgált levő kísérleti telepeket megszüntetik, mert alig mutatnak föl eredményt.

5.) A köztisztasági vállalkozókat bokros érdemeik és emberies bánásmódjuk miatt dísztagoknak választja meg a nagygyűlés.

TAVIRATOK.

A király utazása.

Romano, augusztus 28. Ő felsége ideérkezésekor a község által felállított emlék oszlopot leplezték le ő felségének és kíséretének jelenlétében. — 7 órakor pompás kivilágítást rendeztek. A lakosság fátyol körmenetben, hazafias dalok éneklése mellett lelkes ovációban részesítették ő felségét és a főhercegeket.

Uj honvédségi főfelügyelő.

Bécs, augusztus 28. A király Rohr Ferenc altábornagyot, a fejevári honvédkerület parancsnokát a magyar honvédelvesség főfelügyelőjévé nevezte ki.

A béke felé.

Portsmouth, augusztus 28. Talahira Japán békekötvet kérésére, a ki mindaddig nem kapott értesítést Tokióból, elhatározták, hogy a legközelebbi béketárgyalás csak kedden délután 4 órakor lesz.

Portsmouth, augusztus 28. Több jel arra mutat, hogy Japán holnap új javaslatot fog előterjeszteni, a mely még néhány napi tanácskozást tesz majd szükségessé. Takahira tegnap este Witte lakásán értekezett az utóbbival. Takahira kérte Wittet, hogy ebéd előtt meglátogathassa őt, de a látogatást Witte kérésére este fél 9-re halasztották.

London, augusztus 28. A Reuter ügynökség jelenti Tokióból mai kelettel: A kabinet tagjainak és az ugynevezett öreg államférfiak részvételével értekezlet tartanak a melyben a portsmouthi béketárgyalások által teremtett helyzetet tárgyalják.

Pétervár, augusztus 28. Az orosz sajtó azt hangoztatja, hogy a béke csak úgy jöhet létre, ha a japánok teljesen lemondanak a hadikárpótlásról.

Merénylet a magyar címer ellen.

Liptószentmiklós, augusztus 28. Az ujonnan épült állami polg. iskola épületére helyezett magyar állami címet ismeretlen tettesek, nyilván fegyverlövésekkel, megcsönkítették, miközben több ablakot is bezúztak. — A tettesek kinyomozására a hatóság erélyes intézkedéseket tett.

Budapesti gabonatözsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, aug. 28.

Buzekínlat nagy, vételkedv javult. Lanyha irányzat mellett 45.000 métermázsra került forgalomba 10—15 fillérel olcsóbb áron. Egyébb gabonanemek közül rozs 5—10 fillérel olcsóbb, a többi változatlan. Idő: szép.

Buzsoktóberre	15 70—72.
„ áprilisre	16 30—32.
Ros októberre	12.80—82.
„ áprilisra	13.36—38.
Zab októberre	12 02—04.
„ áprilisra	12.54—56.
Tengeri augusztusra	16.80—90.
„ szeptemberre	—
„ májusra	13 34—36.

A kassai katonai vérengzés.

— aug. 28.

A kassai vérengzés áldozata, Klein Lipót siri álmát alussza tegnap óta, de a közvélemény még nem tért fölőtte napirendre, mint rendszeren szokás. Még egyre szó van arról a tragikus végű ügyről s egyre hallik a közönség ítéllete, melyet a gyilkosok fejére mondott.

Klein Lipót sirhalmára nem csak a kassaiak, de az ország igen sok helyéről tömegesen küldenek virágot és koszorukat amelyek valóságos virágözönként borítják el a friss sirhalmot. Nagy feltűnést keltett egy koszorú, amelyet Budapestről küldtek s a melynek szalagjára ez volt írva:

„Az egyik áldozat a másik áldozatnak.“

Hogy ki küldhette a koszorút, arról mesék keringenek inkább, semmint a tényeknek megfelelő igazság. Azt beszélik, hogy néhány év előtt egy huszártiszt, aki a nyíregyházi huszároknál szolgált és szabadság idejét Kassán töltötte, jegyben járt egy budapesti lánnyal, aki szintén rokonai látogatásán volt Kassán. A leány rajongásig volt a huszár tisztért, amikor megtudta, hogy a tiszt egy bihari nagybirtokos leányának a vőlegénye. A leány öngyilkosságot követett el és amikor felépült, Budapest környékén szanatóriumba internálták. Ennek a koszorúnak a kapcsán fogant még sok, nagyon sok hír.

A kassai munkások körében mozgalom indult meg, hogy Klein halálának évfordulóját megünnepeljék. Az a szándékuk, hogy az évfordulón egy órán át valamennyi műhelyben szüneteljen a munka és a munkások gyülekezzenek a Kassai Hírlap szerkesztőségébe, ahova az áldozat olajba festett arcképét helyezik el.

Kassáról jelentik még, hogy a tiszték körében a hírlapok egyes cikkei is megbeszélés tárgyát képezték és valamennyiről jelentést küldtek a közös hadügyminiszterhez. A legérzékenyebben bántotta a tiszteket valamennyi közt Tóth Bélának a „Pesti Hírlap“-ban közölt esti levele, amely cikk kéz-

ről kézre járt a tiszt étkezőben és amely német fordításban nyomban megküldtek a közös hadügyminiszternek. Az esti levélnek egyik, igen erős része így hangzik:

A magyar sajtószabadságot erőszak támadta meg. Beestelen erőszak. Beestelen azért, mert ha valaki sértve érzi magát a nyomtatott betűtől, az elégtételnek két becsületes módja van. Csakis kettő. Vagy a lovagias ut — közönségesebb szóval mondjuk: párbaj — vagy a sajtóper. És komisz az ember, aki más térére lép, mielőtt megkísérlette volna egyik vagy másik uton sérelmének eligazítását keresni. En azt mondom: minden sértés esetében joga van a személyt illető megtorlásnak, a testi fenyegetések vagyis a megbecstelenítésnek minden esetben, mikor a társadalmi uton való elégtételestetés vagy a törvény előtt való igazságnyerés nem sikerült. De aki ehhez az eszközhöz a jog és becsület diktálta lépés előtt nyul: az gazember.“

Törvényszék.

§ Vizsgálat a fülöp-szállási képviselőválasztás körül. A kir. Curia a fülöp-szállási kerületben megválasztott dr. Hermann Ferenc képviselő mandátuma ellen benyújtott petíció alapján a vizsgálatot elrendelte arra nézve, vajjon a Hermann párt a választás alkalmával vesztegetett-e. A vizsgálat fogantatására végett kiküldött dr. Gyurkovich László budapesti táblabíró f. hó 21-én kezdi meg a bizonyítás felvételét Kunszentmiklóson a kir. járásbíró helyiségében.

Nyilt-tér.

Rohitsi Tempel forrás viz

étvágyat csinál
emésztést elő-
sgit üdítő, friss

0 0 0 hatása. 0 0 0

Értesítés.

A Debreceni Hitelbank Réssvény-társaság t. részvényeseit ezton is értesítjük, hogy a részvények a hátralékos befizetési összegek, továbbá kiállításai és bélyegilleték kiegyenlítése mellett a hivatalos órák alatt a bank pénztáránál átvehetők.

Egyben figyelmeztetjük az érdekelteket, hogy a részvények jegyzési árának utolsó részlete f. évi szeptember hó 1-én válik esedékessé és midőn kérjük, hogy immár az egész hátralékos befizetési sziveskedjenek, megjegyezzük, hogy azokkal szemben, kik a most említett határidő eltelté után is hátralékban lennének, kénytelen volnánk az alapszabályok 7. §-a értelmében eljárni.

Kelt Debrecen, 1905. aug. 27.

Az igazgatóság.

MAGYAR állam vasutak menetrendje

1905. május hó 1-től.

De brecenből indul:

	óra	perc
Budapest felé (gyorsvonat) —	d. u.	4 46
Budapest felé (gyorsvonat) —	reggel.	8 57
Budapest — Nagyvárad felé —	d. u.	3 30
Budapest — Nagyvárad felé —	este	10 25
Szatmár — M.-Sziget felé —	d. u.	4 —
Csak Szatmár (gyorsvonat)	d. u.	6 55
Csak Szatmár (gyorsvonat)	este	8 24
Csak Szatmár (gyorsvonat)	d. u.	12 11
Szatmár — M.-Sziget f. (gyorsv.)	reggel	8 18
Miskolc — Kassa felé — — —	este	7 17
Miskolc — Kassa felé — — —	d. u.	4 38
Szerencs — S.-A.-Ujhely Kassa f	reggel	5 35
vásártérrel —	reggel	5 44
m. á. vasutól —	d. e.	8 09
vásártérrel —	d. e.	8 16
m. á. vasutól —	d. u.	11 11
vásártérrel —	d. u.	11 20
m. á. vasutól —	d. u.	4 41
vásártérrel —	d. u.	4 54
m. á. vasutól —	este	7 —
vásártérrel —	este	7 07
F.-Abony felé m. á. vasutól	reggel	4 35
F.-Abony felé vásártérrel —	reggel	4 56
O.-Köcs — Polgár felé m. á. v. tól	d. u.	4 56
O.-Köcs — Polgár felé vásártérrel	d. u.	5 16
Derecske — N.-Léta felé — —	reggel	9 35
Derecske — N.-Léta felé — —	d. u.	4 51

Bpestre érkezik:

A reggel 8 ó. 57 p.-kor ind. gy. v.	d. u.	1 50
A déli 12 ó. 05 p.-kor ind. sz. v.	este	6 40
Az este 10 ó. 31.-kor ind. sz. v.	reggel	5 45
A d. u. 4 ó. 46 p.-kor ind. sz. v.	este	9 35

Budapestről Debrecenbe indul:

A d. u. 12 ó. 4 p.-kor érk. gy. v.	reggel	7 25
A d. u. 3 ó. 29 p.-kor érk. sz. v.	reggel	9 —
Az este 6 ó. 29 p.-kor érk. gy. v.	d. u.	2 35
Az éjjel 2 ó. 24 p.-kor érk. sz. v.	este	7 —
(F.-Ladányig gy. v. átszállással)	este	9 15

Debrecenbe érkezik:

Budapest felől (személyvonat)	d. u.	2 29
Budapest — Nagyvárad f. gyors	este	6 40
Budapest — Nagyvárad felől —	éjjel	2 24
Budapest — Nagyvárad felől —	d. u.	3 29
Csak P.-Ladánytól — — —	reggel	7 46
Csak Szatmár felől — — —	reggel	8 57
Szatmár — M.-Szigetről — —	d. e.	4 31
Csak M.-Szigetről (gyorsvonat)	d. u.	10 11
Csak M.-Szigetről — — —	este	6 43
Szatmár felől — — —	este	8 04
Kassa — Miskolc felől — — —	d. e.	8 19
Kassa — S.-A.-Ujhely — Szerencs	este	11 31

vásártérre —	reggel	7 33
mávasúthoz —	d. e.	7 40
vásártérre —	este	6 22
mávasúthoz —	este	6 28
vásártérre —	d. u.	3 29
mávasúthoz —	d. u.	3 35
F.-Abony felől vásártérre —	d. u.	7 44
F.-Abony felől m. á. vasúthoz	d. u.	7 54
O.-Köcs — Polgár felől vás. tér.	reggel	5 25
O.-Köcs — Polgár felől máv.-hoz	reggel	5 35
Derecske — Nagy-Léta felől —	reggel	7 15
Derecske — Nagy-Léta felől —	d. u.	8 18

Feltűnést kelt!!!

18 k. helyett
csak 7 kor

Pompás metronir-Gloria-ezüst óra. 3 erős fedéllel ugró horitékka, gazdagon vésvé, pompásan járó, 3 évi jót állás mellett, utánvétellel csakis

7 korona.

Uhrenf. J. König.
Wien, VII. Westbahnestr. 36/72.

A legjobb arcz- széplítő szer a **SERAIL-ARCZKENŐCS,** mely az arczot tisztítja, fehéríti és bársony puhává teszi. Minden ártalmas alkatrész nélkül!

Egy tégely ára
1 kor. 40 fillér.

Egy kis tégely
ára 70 fillér.

Serail-szappan. } Kitűnő toiltett szappanok a kenőcs használatához
Epe-szappan. }

Serail-puder. Kiváló finom arczpor három színben, fehér, rózsás és krém
1 doboz ára 1 korona.

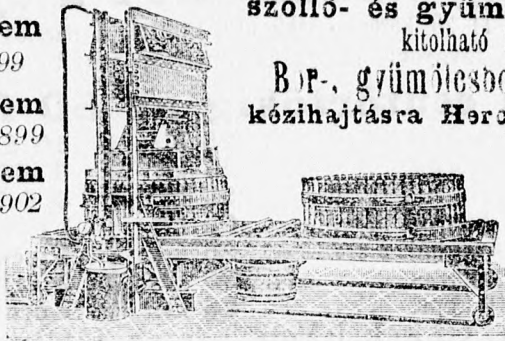
Serail-szájviz. A legjobb szájviz.

Kapható: **dr. Rothschnek V. Emil, Mihalovics István, Tóth Béla, Füleky Pál, Muraközi László, Balázs Ödön** gyógyszerészek uraknál, valamint **Jósa és Jóna** urak droguerájában.

Továbbá a készítőnél: **ROZSNYAI MATYÁS** gyógyszerésztárában
Aradon szabadság-tér, valamint minden más gyógyszerésztárában.

Hidraulikus sajtók

Arany érem
Szeged 1899
Arany érem
Budapest 1899
Arany érem
Pozsony 1902

szőlő- és gyümölcsmüst a nagy üzem számára, kitolható kosárral vagy 1 kosárral.

Bor-, gyümölcsbor- és gyümölcsnedv-sajtókat közihajtásra Herculesnyomórő-szerkezettel favyag vastányérral. Gyümölcs- és

szőlő-őrleket, boggózógépeket

Gyümölcs-aszaló-készülékeket

hidraulikus sajtóért.

gyártanak es szállítanak jótállás mellett mintekülönlegességet a legújabb szerkezetben.

MAYFARTH PH. és Ta., BÉCS, II|1

különlegességi gyár gyümölcsértékesítési gépekben.

Képes árjegyzékek ingyen es bérmentve. — Megrendelések idejekorán kéretnek.

Vezérszó: Minden darab szappan a Schicht névvel tiszta es ment káros alkatrészekből.
Jótállás: 25.000 koronát fizet Schicht György cég Ausziban bárkinek, a ki bebizonyítja, hogy szappana a „Schicht“ névvel, valamely káros keveréket tartalmaz.

SCHICHT-szappan!

(„Szarvas“ vagy kulcsszappant)

használjuk

kiváló hatásu tulajdonsága miatt

előnyös eredménnyel

bármí mosási célra, ugymint:

saját használatra
minden ruhaneműnél
és

mindenhez

ami egyáltalában mosva lesz.

Keil-lakk

legkitűnőbb mázoló-szer puha padló számára.

Keil-féle viasz kenőcs keménypadló számára.

Keil-féle „Glasur“ fénymáz 90 fill.

Keil-féle arany-fénymáz képkereteknek 40 fill.

Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

Mindenkor kaphatók:

Borsos Kata cégnél Debrecen.

Makk-eladás.

Avasfelsőfalu határában levő Benkő és Kossuth-féle mintegy 2000 kat hold bükk-erdő ez idei igen bő

makk-termése

sertéshizlalási céira eladó.

Az erdőben több helyen bő vízü patakok folynak.

Értekezhetni Szatmáron, Teleki-utca 3. szám alatt,

Bakó Ignáccal.

Nyiló virágok, csokrok, koszorúk,

Legbiztosabb és legjobb vetemény és virágmagvakat, gyümölcsfák, díszcserjék, gömbákácákat és más kertészethez vágó növényzetet csakis

Paczelt János

műkertésznél

Kossuth-utcai mag- és virágkereskedésében kaphatók.

Debrecenben.

Olesó ár és pontos szállítás biztosított.

Ingyen ad Budapesti Koronás Aruház Ingyen ad
Debrecen, Piac-utca 7. (Vecsey palota)

minden vevőnek egy pontosan járó schvájci asztali órát minden vevőnek
a ki 20 korona értékű árut vásárol. A vásárlás részletekben is eszközölhető.

Aruházam a fővárosi áruházak mintájára van berendezve, a hol minden kapható.

E héten csütörtökig az 50 filléres osztályban:

Felhasználó szélő-tál, üvegből, nickel fogóval	25 kr.	50 drb. esont levélpapír, egész finom, díszes dobozban	25 kr.
Iskola táská, bőr utánzat, legjobb minőségű	25 kr.	3 oldalú toilette tükör, díszes festéssel	25 kr.
3 doboz sevrő vagy boxhór cipőerém	25 kr.	3 drb. fényező, sár- és kenőkefe	25 kr.
Kenyérkosár, majolika betéttel, nickel fogóval	25 kr.	1 pár acél szolingeni evőeszköz, penge és nyél egy darabból	25 kr.
Felhasználó állvány, nagyon díszes, üvegből	25 kr.	Vizeskorsó (2 literes) díszes kivitelben	25 kr.
Amerikai gyorsabverő, önműködő gépezettel	25 kr.	2 drb. függönytartó lénc, nickel díszítéssel	25 kr.
Fénykép-, levelezőlap-altum, vagy írcmappa	25 kr.	Korona-erszény, bőrből, léncsal, vagy anélkül	25 kr.

Törpék, kerti-díszek, háztartási cikkek, iskolai szerek, játékok és alkalmi ajándéktárgyak nagy választékban 1 koronától.

Női, vagy férfi ernyők, tartós glóriából, csinos fogóval, selyem bojttal . . . . . 1 frt. 25 kr.
Női, vagy férfi ernyők, tartós selyemfényű alpakából, elegáns fogóval, selyem bojttal 1 frt. 75 kr.

Aruházam egész napon át nyitva, megtekinthető vásárlási kényszer nélkül.

Az asztali óra-jegyre azonban csak azok tarthatnak igényt, kiknek első részletvásárlása a 10 koronát meghaladja. **SCHÖN MÁRKUS.**

LÁSZLÓ JÓZSEF

TELEFON 275.

könyvnyomda és könyvkiadóhivatal,

TELEFON 275.

DEBRECEN, Csapó-utca 9. szám.

K Ö N Y V E K,
folyóiratok,
ÁRJEYZÉKEK,
számlák,
ZÁRSZÁMADÁSOK,
BÁLI MEGHÍVÓK,
TANCRENDEK,
FALRAGASZOK,
KÖRLEVELEK,
a legszebb kivitelben.
a „SZABADSÁG”
pol. napilap,
kiadóhivatala.

A legdivatosabb betűkkel ellátott,
gyorsrajtóval felszerelt
K Ö N Y V N Y O M D A,
hol mindennemű
NYOMTATVÁNYOK
izlésteljesen, gyorsan és
pontosan, a legolcsóbb
árak mellett készíttetnek.
H I R D E T É S E K
a
„SZABADSÁG”
részére
jutányosan felvétetnek.

A
„SZABADSÁG”
a legnagyobb és legel-
terjedtebb politikai
napilap.
ELŐFIZETESI ÁR:
Helyben:
Egész évre . . . . . 12 kor.
Fél évre . . . . . 6 kor.
Negyed évre . . . . . 3 kor.
Vidéken:
Egész évre . . . . . 20 kor.
Fél évre . . . . . 10 kor.
Negyed évre . . . . . 5 kor.